

*Валерій
Тванович
Романько*

педагог, краєзнавець,
журналіст, письменник

Біобібліографічний покажчик

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний
педагогічний університет»

Національна спілка
краєзнавців України

Валерій Іванович РОМАНЬКО,

**педагог, краєзнавець,
журналіст, письменник**

Біобібліографічний покажчик

Слов'янськ – 2021

УДК 016:929
Р 697

Упорядник: Романько В. І.

Відп. за випуск: Казаков І. М., Скрипник В. П.

Р 697 Валерій Іванович РОМАНЬКО: біобібліографічний показчик / ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»; упоряд. В. І. Романько. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 48 с.

Відомий педагог, краєзнавець, письменник, журналіст зі Слов'янська Валерій Іванович РОМАНЬКО є автором більше 30-и окремих видань, близько 900 публіцистичних, науково-методичних, краєзнавчих статей у багатьох періодичних виданнях, збірках науково-практичних конференцій.

Даний показчик відображає основні друковані праці В. І. Романька, які виходили окремими виданнями: науково-методичні рекомендації, посібники, літературно-критичні нариси, краєзнавчі довідники, альманахи. Наводиться додаткова інформація: дані про участь у творчих спілках, наукових товариствах, проектах; перелік громадських доручень та відзнак.

Біобібліографічний показчик складено станом на 20 січня 2021 року.

© Романько В. І., 2021

© ДДПУ; ДонОО НСКУ, 2021

Біографічна довідка

ВАЛЕРІЙ ІВАНОВИЧ РОМАНЬКО

педагог, краєзнавець, журналіст, письменник

Народився 20 січня 1952 р. в с. Журавка Красноармійського р-ну на Донеччині. У Донецькому держ. університеті здобув вищу філологічну освіту з двох спеціальностей: “філолог, викладач російської мови та літератури” (1974), “вчитель української мови та літератури” (1997).

У період з 1974 по 1986 рр. працював учителем та директором у Новотроїцькій СШ Красноармійського р-ну Донеччини. З 1987 – у Слов’янському держ. пед. інституті. Кандидат пед. наук (1992) – тема дисертації «Літературне краєзнавство в системі роботи вчителя-словесника». Вчене звання – доцент.

Член Національних Спілок краєзнавців України (1992), журналістів України (1994), письменників України (2005). Член-кореспондент Міжн. академії наук пед. освіти (2004). Член Наукового товариства ім. Т.Г.Шевченка (2005). Відмінник освіти України (2001). Почесний краєзнавець України (1993). Гол. редактор газети „Педагог” у Донбаському держ. педуніверситеті та редактор інформаційного бюлетеня «Краєзнавець Донеччини». Голова правління Донецької обл. організації Нац. Спілки краєзнавців України з 2003 р. Має інші громадські доручення (*див. додаткову інформацію*).

Лауреат чотирьох всеукр. премій та п’яти регіон. літер.-мист. премій (*див. додаткову інформацію*). За поданням ректорату Донбаського держ. пед. університету та Донецької ОДА нагороджений Почесною Грамотою Верховної Ради України (2016).

Його видання неодноразово відмічалися на обл. та всеукр. конкурсах (*див. додаткову інформацію*). Видання «Література донецького краю» має Гриф Міністерства освіти України як навчальний посібник (лист МОН України №1/11-8808 від 22.09.2010 г.).

Автор більше 900 публіц., наук.-попул., метод., наук. статей у газетах, журналах, збірниках, чималой кількості рецензій, передмов до поетичних та прозових творів авторів-земляків, альманахів, краєзн. видань. Видав близько 30-и книг. Повний перелік його публікацій та друкованих матеріалів про нього можна знайти у біобібліографічному покажчику “Валерій Іванович Романько” (2002, 2007, 2012).

Учасник багатьох наук.-практ. конференцій у різних містах України. Розпочав видання «Вибрані твори» у 12 томах (видано томи I, II, III, IV, VI). Дані про В.І.Романька внесені до всеукраїнських довідників „Краєзнавці України”, „Письменники України”. Матеріал про нього розміщений у Вікіпедії.

I. Основні праці В. І. Романька, видані окремими книгами:

Русские писатели и Донбасс : метод. рекомендации к литературно-краеведческому материалу «Русские писатели и Донбасс» (для студентов пединститутов и учителей русской литературы / [сост. В. И. Романько ; відп. за вип. В. А. Глущенко]. – Славянск : СГПИ, 1990. – 43 с. (2,56 др. арк.). – Тираж 1000 прим.

*Видано згідно рішення Вченої ради СДПІ.
Протокол №5 від 27.04.1990 р.*

Це перше друкована праця, що її видав окремою брошурою нещодавно прийнятий до Слов'янського пединституту ст. викладач кафедри рос. мови та літ-ри. Це дослідження – результат напрацювання від часу студентства на філолог. факультеті Донецького держ. університету під керівництвом доц. М.П.Диченкова та в період роботи на посаді учителя рос. мови та літератури Новотроїцької СШ Красноармійського р-ну Донецької обл. (1974-1985). Автор-упорядник провів експериментальну роботу: де, коли, як треба використовувати краєзнавчий матеріал, який саме краєзнавчий матеріал буде використано на уроках та в позакласній роботі з учнями 5-10 кл.

У методичних рекомендаціях подається матеріал про особисті та творчі зв'язки з донецьким краєм О.Пушкіна, А.Чехова, В.Вересаєва, І.Буніна, М.Кароніна-Петропавловського, О.Купріна, О.Серафимовича, К.Паустовського. По кожному з письменників вказані теми доповідей (рефератів), рекомендується основна література.

* * *

Романько В. И. Хранители памяти. О краеведах Донетчины. Вып. 1. / Валерий Романько ; авт. передм. В. А. Глущенко ; рец. С. М. Швидкий, О. П. Євтушенко. – Славянск : Славянская гортипография, 1993. – 53 с. (3,3 друк. арк.). Тираж 1000 прим.

До видання увійшли нариси про найбільш знаних 22-х краєзнавців Донеччини: М.С.Альтер, Я.І.Бондаренко, В.В.Венедиктов, Є.М.Волошко, М.П.Диченсков, П.І.Жеребецький, В.П.Замковий, В.Ф.Коцаренко, П.І.Лаврів, П.І.Мазур, Г.А.Монастиренко, Ю.В.Наумов, І.М.Овчаренко, А.Д.Проценко, С.Й.Татаринов, С.К.Темир, Г.В.Тепляков, В.А.Цимбал, А.В.Шевченко, О.А.Шепітько, М.Т.Янко, Л.Д.Яруцький.

Додатки: 1. Список краєзнавців Донецького краю, матеріали про яких готуються до другого випуску. 2.Коротко про автора.

Хранители памяти: краеведы Донетчины. Вып. 2. : сборник / [сост., авт. вступ. статьи В. И. Романько]. – Донецк : Славянская гортипография, 1995. – 61с. (3,8 друк. арк.). – Тираж 2000 прим.

На початку збірки – вступна стаття «Чтобы уверенно смотреть в будущее, надо хорошо знать прошлое». Уміщено нариси різних авторів про 22 сучасних краєзнавців-земляків, з них 8 нарисів належать перу В.І.Романька.

Нариси присвячені таким краєзнавцям: Л.Б.Галіна, В.Ф.Горячева, Т.М.Дрьомова, М.М.Залізник, О.В.Іонов, К.Х.Клименко, Г.А.Костоправ, І.С.Костира, Д.І.Носов, В.В.Оліфіренко, М.П.Осадчий, Є.С.Отін, В.М.Бойченко, В.О.Пірко, В.І.Подов, В.І.Романько, А.І.Сенников, В.Т.Терещенко, К.С.Трошкін, Теодор Фрідгут, Ю.В.Чарський, В.С.Шептуха.

У додатках уміщено: вірші про рідний край – Степан Бугорков «Я Донетчину навек полюбил...»; Віктор Григоренко «Додому»; групове фото героїв першого випуску видання «Хранители памяти: О краеведах Донетчины» (фото Олексія Будька, жовтень, 1993 р.).

* * *

**Вони пропагують слово поета:
лауреати премії імені В. Сосюри : довідник
/ [уклад. В. І. Романько]. – Донецьк :
ДОУНБ, 1998. – 14 с. (0,8 друк.арк.). –
Тираж 50 прим.**

(2-е вид., доп. – Донецьк. 2001. – 14 с. – Тираж
50 прим.).

Наук. редактор О.В.Башун. Відп. за випуск
Л.О.Новакова.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Донецької обласної наукової бібліотеки ім.
Н.К.Крупської (протокол №5 від 12 жовтня*

1998 р.).

Дається список лауреатів літ. премії ім. В. Сосюри Донецького обл.
Фонду культури за період існування премії – 1993-2000 рр. Наводяться
біографічні дані лауреатів, вміщено їхні фото.

Видання складається із таких розділів:

- В.М.Сосюра – відомий український поет.

- Лауреати літ. премії ім. В.Сосюри:

1993 рік: С.В.Жуковський, Ю.Т.Доценко, Г.А.Монастиренко.

1994 рік: І.О.Білий, В.В.Оліфіренко, А.А.Мироненко, А.І.Сенников.

1995 рік: Г.Ф.Кривда, В.І.Романько, А.І.Лазоренко.

1998 рік: П.Ф.Бондарчук, Л.М.Колесникова, Г.А.Мороз,
Є.М.Волошко, Є.Я.Ачкеєва.

2000 рік: І.М.Овчаренко, І.Ф.Приходько, В.С.Шептуха.

Наводяться біографічні дані, основні праці лауреатів. Уміщено їхні
фото.

Романько В. І. Захисник і пропагандист рідного слова : Володимир Сосюра і українська мова : [навч. посібник / Валерій Романько ; рец. : Н. І. Овчаренко, В. Г. Тютюнник]. – Слов'янськ, 1998. – 39 с. (2,45 друк. арк.) – Тираж 500 прим.

Автор удостоєний диплома III ст. у Всеукраїнському конкурсі «Українська мова – мова єднання» (м. Одеса, 2008) за книги «Володимир Сосюра і українська мова» та «Василь Стус і Слов'яницина».

Дане видання автор приурочив до 100-річчя від дня народження В.М.Сосюри.

Разом із В. Сосюрою читач пройде тими нелегкими шляхами, якими йшов майбутній поет, уродженець Донеччини, до українського слова. Досліджуються мовні проблеми у творчій спадщині В. Сосюри, показана його роль як захисника і пропагандиста української мови. В додатку вміщені вірші В.Сосюри про українську мову: «Любіть Україну», «Юнакові», «Рідна мова», «Як не любити рідну мову», «До брата», «Учись!», «Я знаю силу слова», «Чи вже не пора...».

На обкладинці – короткі дані про автора.

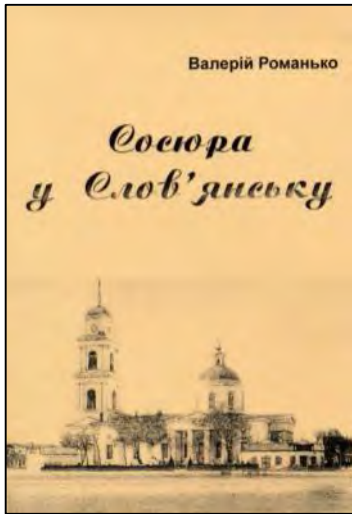
Відкривається видання строфою Володимира Сосюри:

*О мово рідна! Їй гаряче   Без мови рідної, юначе,
віддав я серце не дарма.   Їй народу нашого нема.*

Уміщено звернення автора до читача такого змісту:

Присвячую надії нашій – дітям Донеччини – землякам Володимира Сосюри, усім дітям України, і своїм – Олександрю і Олексію – з вірою у те, що молодь пройметься болем і тривогою за нележку долю співучої і багатой української мови і буде цінувати, берегти і поширювати її, і такою ж багатой і сильною передасть майбутнім поколінням.

Автор.

Романько В. І. Володимир Сосюра у Слов'янську : літ.-краєзнав. нарис / Валерій Романько ; наук. ред. В. Т. Горбачук ; рец.: А. В. Шамрай, М. І. Виноградська. – Слов'янськ : Канцлер, 2003. – 56 с. (3,5 друк. арк.) – Тираж 200 прим.

Видання складається з таких розділів:

- Слово до читача (авторська передмова).

- Розділ І. Так починалися пошуки.

- Розділ ІІ. -Спогади слов'янців про перебування В. Сосюри у їхньому місті.

- Спогади з Дніпропетровщини. - Спогади київського поета Леоніда Вишеславського. - Пам'ять про Поета в Слов'янську. - Заключне слово.

Додатки: 1. Вірші, які поет В.М.Сосюра читав слов'янцям в осінні дні 1952 та 1954 років. 2. Список лауреатів літ. премії ім. В.Сосюри Донецького обл. Фонду культури. 3. Список публікацій В.І.Романька, в яких висвітлюються питання життя і творчості В.М.Сосюри. 4. Питання для закріплення теми «Володимир Сосюра у Слов'янську».

На обкладинках: Фото Троїцького собору на центральній площі Слов'янська (Кінець ХІХ – середина ХХ ст.); текст вірша В.Сосюри «Який мені вітер у серце повіяв...».

Романько В. І. Незабутній Володимир Сосюра. Літературно-критичні нариси. Статті. Листування / Валерій Романько ; гол. ред. В. А. Глущенко ; рец.: В. П. Сиротенко, С. В. Жуковський. – Слов'янськ : Вид. Маторін Б. І., 2011. – 255 с. (15,25 друк. арк.). – Тираж 100 прим.

Уміщено літературно-критичні нариси та статті, присвячені життю і творчості відомого українського поета, уродженця Донеччини

В.М.Сосюри.

Видання містить такі розділи:

- В.М.Сосюра: Коротка біографічна довідка.
- Захисник і пропагандист рідного слова: Володимир Сосюра і українська мова.
- Діти в житті та творчості В.Сосюри.
- Володимир Сосюра у Слов'янську.
- Вшанування пам'яті В.М.Сосюри на Донеччині.
- Лауреати премії ім. В. Сосюри Донецького обл. Фонду культури.
- Статті. Виступи.
- Листування із сином поета В.В.Сосюрою.
- Конспект уроку на тему «Донеччино моя, моя ти батьківщино!»: Донецький край в житті та творчості В.Сосюри».
- Список публікацій В.І.Романька (з 1994 по 2011 рр.), у яких висвітлюються питання життя та творчості В.М.Сосюри.
- Іменний покажчик.

* * *

Романько В. И. Пушкин и донецкий край: реальность и вымысел : учеб. пособие / Валерий Романько ; [рец.: Казаков И. М., Овчаренко И. М. ; відп. за вип. Глущенко В. А.] – Славянск : СГПИ, 1999. – 44 с. (2,75 друк. арк.). – Тираж 500 прим.

ISBN 5-57707-609-9

Рекомендовано до друку Вченою радою Слов'янського державного педагогічного інституту. Протокол №4 від 24 груд. 1998 р.

Видання включає такі розділи (мова – російська):

- Слово к читателю.
- Раздел I. «Я посетил сей уголок земли...»: Пушкин в Приазовье.
- Раздел II. «Нет, весь я не умру...»: Память о Пушкине на донецкой земле. - Послесловие. - Использованная литература.
- Приложения. 1. Приазовские легенды о Пушкине. 2. Стихотворения наших земляков, посвященные Пушкину. 3. Вопросы для учащихся старших классов с целью закрепления темы «Пушкин и донецкий край».
- 4. Основная литература о пребывании Пушкина в донецком Приазовье.

* * *

Романько В. И. Чехов и Донбасс: личные и творческие связи : учеб. пособие / Валерий Романько ; наук. ред. В. А.Глущенко ; рец. : И. М. Казаков, И. М. Овчаренко]. – Славянск : ЧП «Канцлер», 2003. – 112 с. (8,75 друк. арк.). – Тираж 300 прим.

ISBN 966-96218-7-9

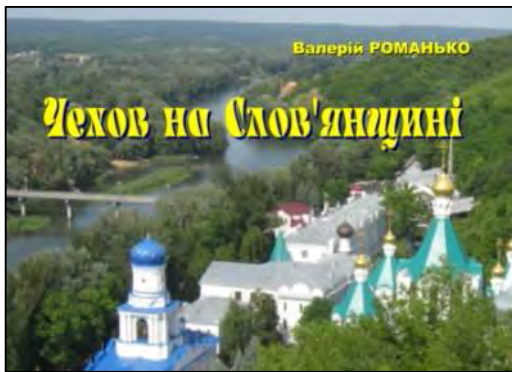
Рекомендовано до друку Вченою радою Слов'янського державного педагогічного інституту. Протокол №2 від 2 жовт. 2003 р.

Досліджуються біографічні зв'язки А.П.Чехова з донецьким краєм, історія створення «степових» оповідань письменника, дається їхній аналіз. Праця має методичний характер. У книзі вміщено твори Чехова, створені на донецькому матеріалі.

Основні розділи книги (текст рос. мовою):

- Розділ I. А.П.Чехов и донецкий край. - Донецкий край в творчестве А.П.Чехова. - Память о Чехове на донецкой земле.
- Выводы. - Использованная литература.
- Приложения. 1. Маршрут путешествия А.П.Чехова по донецкому краю в апреле-мае 1887 г. 2. Цифровая викторина на тему «А.П.Чехов на Славянщине». 3. Крестослов «А.П.Чехов в Славянске». 4. Вопросы викторины на тему «А.П.Чехов и Донбасс». 5. А.П.Чехов. Перекати-поле (рассказ). Степь (повесть. Отрывок).

* * *

Романько В. І. Чехов на Слов'янщині : істор.-краєзн. нарис / Валерій Романько. – Слов'янськ : СДПУ, 2010. – 32 с. – Тираж 100 прим.

Видання складається з таких розділів:

- У Чехова жив дух мандрівника.
- Проїзд залізницею по донецькому краю під час подорожі маршрутом Москва – Таганрог. - Чехов у Слов'янську. - Перебування А.П.Чехова в Святих Горах. - Пам'ять про А.Чехова на Слов'янщині.

- Публікації В.І.Романька про особисті та творчі зв'язки А.П.Чехова з Донбасом (11 позицій).

- А.П.Чехов. Перекати-поле (Путевої набросок).

Видання здійснене за авторською редакцією та на кошти автора.

У виданні вміщені фото: Фото А.П.Чехова (1888 р.). Троїцький собор на центральній площі м. Слов'янська. Миколаївська церква у Святих Горах. Пам'ятники Чехову у Слов'янську (два). В.І.Романько з групою студентів у Святих Горах (2006).

* * *

Горбачук В. Т. Основи журналістики : [навч. посібник] / В. Горбачук, І. Зоц, В. Романько ; [рец.: Сіробаба М. В., Дудка О. А. ; відп. за вип. Глущенко В. А.] – Слов'янськ : СДПІ, 2002. – 108 с. (6,75 друк. арк.). – Тираж 1000 прим.

ISBN 966-508-088-1

Рекомендовано до друку Вченою радою Слов'янського державного педагогічного інституту. Протокол № 8 від 25 квітня 2002 р.

Посібник вводить читача у світ давньої і цікавої професії, розкриває секрети журналістської майстерності.

Основні розділи книги:

Розділ І. Журналістика як спеціальність. Українське законодавство про засоби масової інформації.

Розділ ІІ. Засоби масової інформації: основні види, особливості.

Розділ ІІІ. Жанрові різновиди газетних матеріалів.

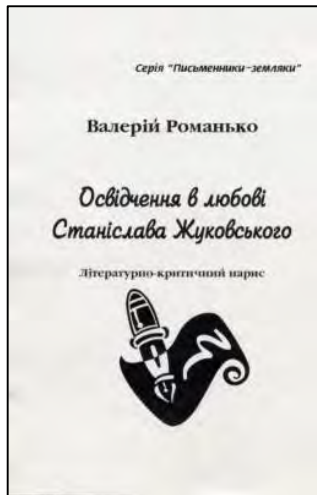
Розділ ІV. Складові журналістської діяльності.

Розділ V. Комунікативні стилі мовлення. Мова газети.

Розділ VI. ЗМІ в умовах ринку.

Словничок деяких спеціальних термінів. Додатки. Література.

* * *

Романько В. І. Освідчення в любові Станіслава Жуковського : [літ.-крит. нарис] / Валерій Романько ; рец.: М. І. Виноградська ; відп. за вип. І. М. Казаков – Донецьк : Нац. спілка письменників України, журн. „Донбас”, 2001. – 74 с. (2,34 друк. арк.) – Тираж 100 прим.

ISBN 5-57707-6078-9

Рекомендовано до друку Вченою радою Слов'янського державного педагогічного інституту. Протокол №2 від 8 листоп. 2001 р.

Автор розкриває тематичні та ідейно-художні особливості поетичної творчості С.Жуковського, знайомить читача з особливостями його пісенної, перекладної, публіцистичної діяльності. Видання призначене шкільній та студентській молоді, вчителям, бібліотекарям, красзнавцям, шанувальникам української поезії.

Зміст включає такі питання:

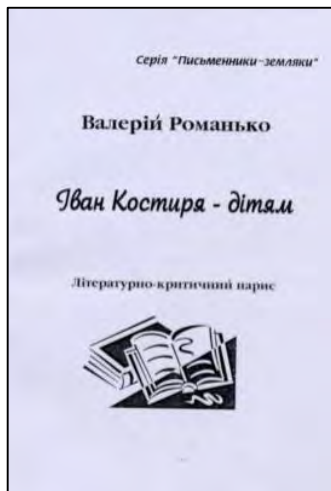
Розділ І. Життєвий шлях поета.

Розділ ІІ. Тематичні та ідейно-художні особливості поетичної творчості С.Жуковського. Розділ ІІІ. Пісенна творчість.

Розділ ІV. Перекладацька діяльність. Розділ V. Публіцистика.

- Післямова. - Використана література.

* * *

Іван Костира – дітям : літ.-крит. нарис / Валерій Романько ; [відп. ред. І. М. Казаков ; рец.: М. І. Виноградська, А. І. Кравченко]. – Слов'янськ : ПП „Канцлер”, 2004. – 112 с. (7 друк. арк.).

ISBN 966-8596-20-X

Рекомендовано до друку вченою радою Слов'янського держ. пед. університету як навч. посібник. Протокол №12 від 1.07. 2004 р.

У виданні вперше так ґрунтовно досліджується життєвий та творчий шлях члена НСПУ Івана Костири, при цьому головна увага акцентується на дитячих творах письменника.

Зміст включає такі розділи:

Розділ І. Роль та місце письменника І.С.Костири у літературному процесі України.

Розділ ІІ. Жанрове багатство, художні та ідейно-тематичні особливості дитячих творів Івана Костири.

- Висновки. - Використана література. - Слово про автора.

* * *

Краєзнавці Донецчини : довідник. – Вип. 1 / ред.-упоряд. В. І. Романько]. – Слов’янськ : ПП „Канцлер”, 2004. – 170 с. (10,6 друк. арк.) – Тираж 150 прим.

Уміщено дві передмови: П.Т.Тронько (м. Київ) – «Своєчасне та потрібне видання»; В.І.Романько (Слов’янськ) – «Літописці землі донецької».

У довіднику зібрані біографічні дані, списки основних друкованих праць та статей про 115 краєзнавців донецького краю. Це перше видання, яке так широко й повно дає біобібліографічні матеріали про наших земляків, які вивчають та популяризують знання про рідний край. Видання призначене працівникам освіти, засобів масової інформації, бібліотекарям, музейним працівникам, краєзнавцям та всім тим, хто цікавиться історією Донецчини. На обкладинці – вірш Ст. Жуковського «Краєзнавцю».

Краєзнавці Донецчини : біобібліограф. довідник / упорядник та голова редколегії В. І. Романько. – Слов’янськ : Підприємець Б. І. Маторін, 2015. – 162 с. (10,25 друк. арк.). – Тираж 150 прим.

У довіднику в алфавітному порядку подаються творчі біографії та основна бібліографія 123-х сучасних краєзнавців Донецької області, дійсних членів Нац. спілки краєзнавців України станом на 20.12.2014 р. Довідник упорядковано з матеріалів, наданих щодо своїх членів головами первинних міських організацій ДонОО, а також окремими краєзнавцями в індивідуальному порядку.

У розділі «Додатки» даються такі відомості:

- Список міських (міськрайонних) організацій Донецької обласної організації НСКУ;
- Члени ДонОО – лауреати Всеукраїнських премій (4 особи);
- Удостоєні звання «Почесний краєзнавець України» (17 осіб);
- Удостоєні звання «Почесний краєзнавець Донецчини» (Положення про відзнаку та список нагороджених – 60 осіб);
- Літературно-мистецький конкурс пам’яті М.Петренка – Положення, Склад комісії, Список переможців 2012, 2013, 2014 років.
- Звання «Кращий краєзнавець року: Положення, Список краєзнавців, відзначених нагородою – 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 рр.

Романько В. І. Література рідного краю : навч. посібник / Валерій Романько ; [рец.: Є. С. Отін, В. Т. Горбачук ; відп. за вип. В. А. Глущенко ; обкл. В. Півня] – Донецьк, 1995. – 113с. – (7,6 друк. арк.) – Тираж 5 тис. прим.

Навчальний посібник рекомендовано як додаток до підручників з української та російської літератури для середніх та вищих навчальних закладів Донбасу.

За книгу «Література рідного краю» автор удостоєний звання лауреата літературної премії ім. Володимира Сосюри Донецького обласного Фонду культури (1995).

Для сьогоденного часу це досить тиражоване видання – 5000 примірників. Посібник широко розійшовся по школах та бібліотеках Донеччини, є в особистих бібліотеках багатьох випускників СДПІ, вчителів-словесників, краєзнавців. Посібник висвітлює такі питання:

- Від батьківського порогу – у широкий світ (Авторська передмова);
- Розділ І. Суть та педагогічне значення краєзнавства. Про поняття «Краєзнавство», «Література рідного краю».

- Розділ ІІ. З історії літератури донецького краю. Письменники-земляки: М.М.Петренко, М.Ф.Чернявський, «Забой» та «забойці», П.Г.Безпощадний, Б.Л.Горбатов, П.А.Байдебура, Г.М.Баглюк, Г.А.Костоправ, Ю.А.Черкаський, Б.О.Котов, В.М.Сосюра, М.С.Анциферов, О.В.Іонов, Г.П.Бойко, В.С.Стус, В.В.Шутов, Л.М.Жариков, М.О.Рибалко, І.С.Костира. Сучасні поети Донеччини.

- Розділ ІІІ. Знавці історії літератури Донеччини: Є.М.Волошко, М.П.Диченков, В.П.Замковий, І.М.Овчаренко, В.В.Оліфіренко, Г.А.Монастиренко, А.Д.Проценко, К.Ф.Спасенко, В.Т.Терещенко, А.В.Шевченко, О.С.Будько.

- Висновки.

- Додатки: 1.Письменники, які особистими та творчими зв'язками були тісно пов'язані з Донеччиною. 2. Літературно-краєзнавчі музеї, кімнати-музеї, які створені на території Донеччини. 3. Лауреати літ.-их премій Донецького обл. Фонду культури (ім. В.Сосюри, ім. В.Шутова, ім. С.Прокоф'єва, ім. А.Куїнджі). 4. Завдання для тестової перевірки знань, умінь та навичок з теми «Література рідного краю».

- Коротко про автора.

* * *

Романько В. І. Література донецького краю : посіб. для вчителя. – Вид. 2-е, змін. та доп. / В. А. Романько ; [за ред. В. А. Глуценка ; рец.: Глуценко В. А., Доценко Ю. Т., Терещенко В. Т. ; відп. ред. Казаков І. М.]. – Слов'янськ : Друк. двір, 2013. – 268 с. (16 друк. арк.) – Тираж 100 прим.

ISBN 978-966-1528-59-7

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (лист Міністерства освіти і науки України №1/11-8808 від 22.09.2010 р.).

(Вид. перше: Література донецького краю : посібник для вчителя / за ред. проф. В.А.Глуценка. — Донецьк : НСПУ, журн. «Донбас», 2006. – 264 с. (16,5 друк. арк.) – Тираж 500 прим.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Слов'янського державного педагогічного університету як посібник для вчителя. Протокол № 6 від 16 лютого 2006 р.).

За книгу «Література донецького краю» автор удостоєний спеціального диплому лауреата регіонального фестивалю «Книга Донбасу – 2006» (м. Донецьк, 2006 р.).

До книги увійшли розробки уроків літератури рідного краю, які розкривають особливості літературного процесу на Донеччині.

До обігу у шкільну практику уведено імена письменників-земляків М.Петренка, В.Сосюри, В.Стуса, Б.Горбатова, П.Байдебури, А.Косматенка, П.Шадура, Г.Кривди, Л.Колесникової, М.Рибалка, І.Костирі, С.Жуковського та інших відомих майстрів художнього слова. На уроках мова піде про особисті та творчі зв'язки з Донеччиною О.Пушкіна, А.Чехова, І.Буніна, Остапа Вишні. Ряд уроків присвячено творчості грецьких письменників донецького Приазов'я, представників донецької діаспори. Пропонуються й інші цікаві та актуальні уроки, побудовані на місцевому матеріалі.

Уроки апробовані автором упродовж багаторічної шкільної та вишівської практики. Посібник розрахований на вчителів та учнів ЗОШ, викладачів і студентів вищих пед. закладів. Рекомендований матеріал може бути використаний як на уроках літератури рідного краю з 5 до 11 клас загальноосвітніх шкіл Донеччини, так і в позакласній роботі. Книга стане в нагоді бібліотекарям, краєзнавцям, працівникам позашкільних закладів, усім, хто цікавиться літературою донецького краю.

* * *

Література донецького краю: Розробки уроків.
Комплект видань для учнів та вчителів з навчального курсу
«Література рідного краю».

Романько В. І. Література донецького краю: [розробки уроків. 5 клас] / Валерій Романько. – Донецьк: НСПУ, ж. „Донбас”, 2006. – 32 с. (2 др.а.)

Романько В. І. Література донецького краю: [розробки уроків. 6 клас] / Валерій Романько. – Донецьк: НСПУ, ж. „Донбас”, 2006. – 24 с. (1,5 др.а.)

Романько В. І. Література донецького краю: [розробки уроків. 7 клас] / Валерій Романько. – Донецьк: НСПУ, ж. „Донбас”, 2006. – 44 с. (2,75 др.а.)

Романько В. І. Література донецького краю: [розробки уроків. 8 клас] / Валерій Романько. – Донецьк: НСПУ, ж. „Донбас”, 2006. – 44 с. (2,75 др.а.)

Романько В. І. Література донецького краю: [розробки уроків. 9 клас] / Валерій Романько. – Донецьк: НСПУ, ж. „Донбас”, 2006. – 40 с. (2,5 др.а.)

Романько В. І. Література донецького краю: [розробки уроків. 10 клас] / Валерій Романько. – Донецьк: НСПУ, ж. „Донбас”, 2006. – 52 с. (3,25 др.а.)

Романько В. І. Література донецького краю: [розробки уроків. 11 клас] / Валерій Романько. – Донецьк: НСПУ, ж. „Донбас”, 2006. – 40 с. (2,5 др.а.)

Романько В. І. Література донецького краю: [розробки уроків. 12 клас] / Валерій Романько. – Донецьк: НСПУ, ж. „Донбас”, 2006. – 48 с. (3 др. арк.)

* * *

"Плекаймо рідну мову": лауреати премії газети "Донеччина" : довідник / упоряд. В. І. Романько / відп. ред. І. Зоц. – Слов'янськ : СДПУ, 2006. – 36 с. (2,25 друк. арк.)

Видання приурочене до 70-річчя від дня виходу першого номера газети «Донеччина» (9.04.1936).

У довіднику зібрані дані про лауреатів обласної премії «Плекаймо рідну мову», яку започаткувала газета «Донеччина» в 1998 році. Матеріали довідника стануть в нагоді учнівській молоді, вчителям, бібліотекарям, краєзнавцям, шанувальникам рідного слова.

Видання включає такі розділи:

- Зоц І.О. З людьми і для людей. - М.Рильський. Мова. Вірш.

- Лауреати премії «Плекаймо рідну мову»:

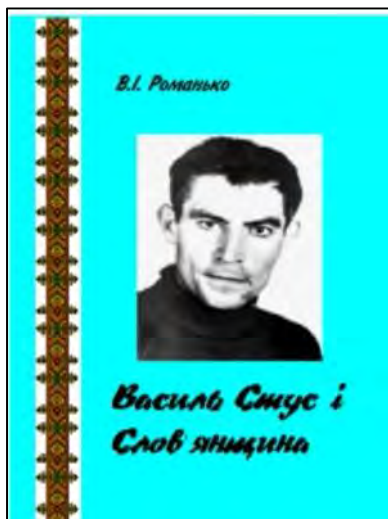
1998 р.: В.Горбачук, А.Загнітко, Н.Скрипник;

2001 р.: Д.Ільєнко, Т.Кривошеєнко, К.Приходченко, І.Приходько, С.Решетова, В.Романько, О.Тюрикова;

2005 р.: Н.Богданець, М.Олійник, О.Пшин, Г.Ріпка, Л.Хіміч, С.Чорна, А.Шевченко; 2006 р.: О.Башун, П.Куш, В.Півень.

Уміщено нариси про лауреатів та їхні фото.

* * *

Романько В. І. Василь Стус і Слов'яниця : зб. матеріалів / Валерій Романько. – Слов'янськ : Вид-во "Маторін Б. І.", 2007. – 47 с., іл. (3,25 друк. арк. – Тираж 100 прим.).

Автор удостоєний диплома III ст. у Всеукраїнському конкурсі «Українська мова – мова єднання» (м. Одеса, 2008) за книги «Володимир Сосюра і українська мова» та «Василь Стус і Слов'яниця».

У збірку ввійшли матеріали, які автор присвятив життю та творчій спадщині В.Стуса: «В.Стус і Слов'яниця», «В.С.Стус», «Урок на тему «Василь Стус і Донеччина». У розділі «Слов'янці – у вінок пам'яті В.Стуса» вміщені вірші та статті авторів зі Слов'янська Т.Чалої, В.Щербатюк, М.Сіробаби, В.Півня, С.Горбатенка, М.Яривчик. Фото, пов'язані з увічненням пам'яті поета-земляка В.Стуса.

Романько В. І. Село Журавка на Донеччині: історія, люди, події : історико-краєзнав. нарис / Валерій Романько. – Слов'янськ : Вид-во "Маторін Б. І.", 2008. – 150 с., іл. (9,5 друк. арк.). – Тираж 120 прим.

Автор досліджує історію та розповідає про сучасний стан рідного села Журавка Красноармійського району, що на Донеччині. Тут він народився, провів дитячі роки, шкільну юність. Тут проживає його мама, тому час від часу й навідується син у рідне село. Наведені короткі нариси про відомих людей села Журавка. Особливою цінністю книги є подвірний опис мешканців села (станом на 2007 р.).

Видано у авторській редакції.

Книга складається з таких розділів:

- Я – частинка цієї громади: Історія села Журавка через призму особистісного сприйняття.

- Мешканці села Журавка – учасники Другої світової війни.

- Старійшини села.

- Визначні люди села.

- Подвірний опис мешканців села Журавка.

- Спогади уродженців Журавки про своє рідне село.

- Замість передмови.

- Використана література.

- Додатки. Вірші: А.Подлепич «Журавчанка», «Журавка»;
В.Бояновський «Летять журавлі»; О.Льїнська «Мое село».

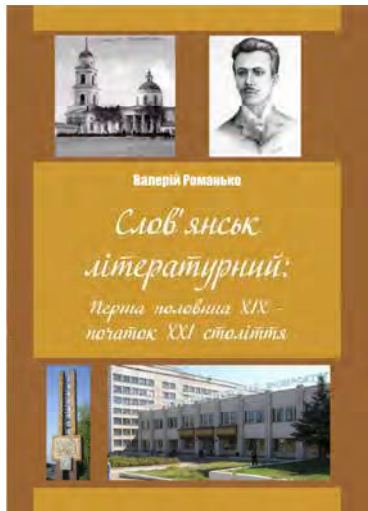
Книга вміщує рідкісні фото з історії села Журавка.

Романько В.І. Я твій син, Україно, з Донеччини: До проблеми стану української мови в донецькому краї / Валерій Романько ; [відп. за вип. І. О. Зоц]. – Слов'янськ : Вид-во "Маторін Б. І.", 2009. – 99 с. (6,25 друк. арк.). – Тираж 100 прим.

Автор розглядає важливу й актуальну проблему – сучасний стан української мови на Донеччині. Успіхи та недоліки у розвитку цього питання подаються як через особистісне сприйняття, так і з посиланням на інших осіб, публікації в періодичній пресі, офіційні документи. Грунтовніше розкрити поставлене питання допомагають такі розділи:

- Вступ.
  - Розділ І. Я твій син, Україно, з Донеччини: Публіцистичні роздуми про роль та місце рідної мови в житті одного українця, корінного мешканця донецького краю.
  - Розділ ІІ. До питання стану української мови на Донеччині.
  - Розділ ІІІ. Володимир Сосюра і українська мова.
  - Розділ ІV. «Мова – це душа народу». Тема української мови у творах письменників Донеччини: Розробка уроку для учнів ЗОШ.
  - Розділ V. Лауреати обласної премії, започаткованої газетою «Донеччина».
  - Додатки. 1. Вірші В.Сосюри. 2. Вірші авторів донецького краю про українську мову.
- На обкладинці: Портрет автора. Короткі відомості про автора.

Романько В. І. Слов'янськ літературний : перша половина XIX – початок XXI ст. Літературні портрети та хрестоматійний матеріал / Валерій Романько ; [рец.: Глущенко В. А., Загнітко А. П., Сиротенко В. П. ; відп. за вип. Казаков І. М. – Вид. 2-е, доп. та уточн.]. – Слов'янськ : Видавець Маторін Б.І., 2016. – 389 с. (24,5 друк. арк.) – Тираж 100 прим.

ISBN 978-966-1554-56-5

Рекомендовано до друку як навчальний посібник згідно рішення вченої ради Донбаського державного педагогічного університету (протокол №5 від 22.12.2015 р.).

Видання перше: **Слов'янськ літературний: перша половина XIX – початок XXI ст.:** Літературні портрети та хрестоматійний матеріал. – Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І., 2011. – 255 с. (24 др. арк.).

Книга стала переможцем регіонального конкурсу «Книга Донбасу – 2012» - автор удостоєний диплому I ст. у номінації «Культура і мистецтво» (м. Донецьк, 2012).

Видання включає літературні портрети письменників, які народилися у Слов'янську або були його гостями, а також тих земляків-сучасників, хто сказав своє вагоме слово в поезії, прозі, публіцистиці та краєзнавстві. До літературно-критичних матеріалів додаються окремі твори, що сприяє більш повному уявленню про того чи іншого автора. Призначене шкільній та студентській молоді, працівникам освітніх та культурних закладів, бібліотекарям, краєзнавцям, журналістам.

Видання включає такі розділи:

- **Знати свої корені.** Замість передмови. **1.Тарас у душах та пам'яті слов'янців.** **2.Уродженці Слов'янська:** М.М.Петренко, В.Д.Коряк, Б.А.Слуцький, Н.О.Кашук, В.І.Міщенко, В.Ю.Пучков. **3.Вони відвідали місто на Торі:** Кл.Зиновійв, Г.Сковорода, А.Чехов, М.Горький, О.Олесь, К.Лукашевич, М.Островський, В.Сосюра, Л.Вишеславський, Г.Костюк, П.Байдебура, Л.Колесникова, М.Шмушкевич, Д.Павличко, І.Костиря, А.Мироненко, С.Жуковський, Б.Белаш, С.Жадан. **4.Сучасний літературний процес у Слов'янську.** Літ. об'єднання, групи, студії. **5.Представники літературного Слов'янська – наші сучасники:** Н.Бойко, В.Глущенко, С.Горбатенко, Л.Дмитрієв, О.Дудка, О.Кузнецова, І.Овчаренко, В.Півень, В.Романько, О.Романько, М.Сіробаба, В.Скрипник, Н.Тарасенко, Г.Тимофєєв, А.Федь, Т.Чала, О.Яровий.

- **Іменний покажчик.**

Романько В. І. Грицько Пилипович Бойко. Життя та творчість : навч. посібник / Валерій Романько ; [рец.: В. А. Глущенко, В. П. Сиротенко ; відп. за вип. І. М. Казаков]. – Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна. – 2014. – 100 с. (6,25 др.арк.)

Рекомендовано рішенням вченої ради Донбаського державного педагогічного університету як навчальний посібник для ЗОШ України. Протокол №7 від 27.03.2014 р.

Видання номінувалося на Всеукраїнську літературно-мистецьку премію імені Олени Пчілки 2014 року.

У посібнику наводяться біографічні відомості та аналізуються творчі здобутки відомого українського поета Г.П.Бойка, розглядаються проблеми увічнення його пам'яті. Після кожного розділу пропонуються запитання для бесіди по раніш поданому фактичному матеріалу. Це перше серйозне дослідження життя та творчості Г.П.Бойка в українській критичній та науково-методичній літературі.

Автор висловлює щире подяку Ірині Трохимівні Бойко (м. Київ), невістці поета, за уточнений список творів Г.Бойка, які виходили як при житті автора, так і після його смерті.

У виданні вміщені фото із сімейного альбому Г.П.Бойка та сучасні – святкування 90-річчя Г.П.Бойка в Оленівській школі Волноваського р-ну 28.10.2013 р.

Романько В. І. З історії вшанування Т. Г. Шевченка в Слов'янську / Валерій Романько ; [рец.: В. П. Скрипник, О. В. Романько]. – Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна. – 2015. – 107 с. (6,75 др. арк.) – Тираж 50 прим.

За дослідницьку книгу краєзнавчого характеру «З історії вшанування Т.Г.Шевченка у Слов'янську» автора удостоєно звання лауреата Всеукраїнського конкурсу «Українська мова – мова єднання» (м. Одеса, 2016).

Автор наводить історичні факти, які свідчать, що мешканці м. Слов'янська Донецької обл. здавна шанують великого сина українського народу Т.Г.Шевченка, що на цій землі проживає багато вірних синів та дочок України, продовжувачів святої справи Великого Кобзаря.

Безмірна кількість шевченківських заходів, щира й вірна любов до духовного надбання Великого Кобзаря мешканців Слов'янщини – усе це, зафіксоване автором, свідчить, що пам'ять про Тараса Григоровича Шевченка жила, живе і буде вічно жити на цій древній українській землі.

У «Присвяті» автор зазначає:

Моїм землякам-донбасівцям, а особливо молоді – сьогоднішнім і майбутнім поколінням з побажанням добре знати свою історію, берегти й поширювати Слово Шевченка, у будь-який момент бути готовими стати на захист інтересів України. Пам'ятаймо чи не найголовніший заповіт Шевченка: «Свою Україну любіть, //Любіть її... Во время люте, //В останню тяжкую минуту //За неї Господа моліть».

Сьогодні й надалі залишиться актуальним вислів «Україна – понад усе!», який передали нам наші попередники (хоча б ота славна молодь з-під Крут у 1918 р.), і який підхопили й підняли на знамено сьогоднішні юнаки та юнки під час революції гідності на Майдані (2013-2014 рр.). Своє особисте ставте нижче державницьких інтересів, адже Україна у нас одна, єдина й вічна.

Вірте в Україну, гордіться нею, любіть її, як любив свій рідний край наш Кобзар – найдостойніший її син: «Наша дума, наша пісня //Не вмре, не загине...//От де, люде, наша слава, //Слава України!».

Валерій Романько.

Видання вміщує такі розділи:

- Хронограф подій вшанування пам'яті Т.Г.Шевченка у місті Слов'янську Донецької області: 1859-2012 роки; 2013 рік; 2014 рік.

- До питання увічнення пам'яті Т.Г.Шевченка у місті Слов'янську на Донеччині: історія та сучасність. (З виступу В.І.Романька на XIII Всеукр. наук. історико-краєзн. конференції «Краєзнавча Шевченкіана України», Канів, 24 жовтня 2014 р.).

- Іменний покажчик.

* * *

Поети Слов'янська – Тарасові Шевченку : комплект листівок] / уклад., авт. вступ. статті В. І. Романько ; [відп. за вип. В. П. Скрипник]. – Слов'янськ : Вид-во «Друкарський двір», 2014. – Тираж 150 прим.

- *Видання стало переможцем Всеукраїнського конкурсу «Українська мова – мова єднання» (м. Одеса, 2014) – автора удостоєно диплому I ступеня в номінації «Кобзар у пам'яті слов'янців».*

Літературно-художнє видання «Поети Слов'янська – Тарасові Шевченку», приурочене до 200-річчя від дня народження Кобзаря, включає такі матеріали:

- Романько В.І. Кобзар у пам'яті слов'янців.
- Вірші слов'янців, присвячені Т.Г.Шевченку: Ніл Бойко, Володимир Глушенко, Сергій Горбатенко, Олександр Дудка, Любов Меженіна, Тарас Нікітін, Олена Пальчун, Геннадій Плотниченко, Олександр Романько, Микола Сіробаба, Юрій Стояновський, Тетяна Чала, Тетяна Чорноброва, Вікторія Щербатюк.

* * *

Романько Валерій. Микола Рибалко. Життєвий та творчий шлях. Навч. посібник. – Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2017. – 111 с., іл. (7,0 др. арк)

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Донбаського державного педагогічного університету (протокол №7 від 23.02.2017 р.).

Рецензенти: Глущенко В.А., доктор філол. наук, професор ДДПУ; Ткаченко К.А., канд. філол. наук, доцент ДДПУ.

Відп. за випуск: Казаков І.М., канд. філол. наук, доцент ДДПУ.

У даному посібнику наводяться біографічні відомості, аналізуються творчі досягнення Миколи Рибалка, лауреата Державної премії України імені Т.Г.Шевченка, всеукраїнської премії імені М.Островського. Це перше ґрунтовне дослідження життя і творчості відомого поета.

Видання стане в нагоді учням та вчителям загальноосвітніх шкіл, студентам та викладачам гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів, працівникам культосвітніх закладів, буде цікаве шанувальникам української літератури, краєзнавцям.

* * *

Романько Валерій. Пам'ять про Шевченка на Слов'янщині: історико-краєзнавчий аспект. Навчальний посібник: Вид-во Б. І. Маторіна. 2020. 140 с. (8,75 др. арк)

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Донбаського державного педагогічного університету (протокол №6 від 23.01.2020 р.).

Рецензенти: Тендітна Н.М., канд. філол. наук, доцент ДДПУ; Ткаченко К.А., канд. філол.

наук, доцент ДДПУ.

Відп. за випуск: Казаков І.М., канд. філол. наук, доцент ДДПУ.

Вступне слово під назвою «Важливе й потрібне видання» Тендітної Н.М.

Посібник подає факти вшанування Т.Г.Шевченка на Слов'янщині в історичному та методичному аспектах. Складається з двох розділів. Розділ перший має чотири змістовних модулі, де після кожного з них містяться «Завдання для самоконтролю». Також пропонуються матеріали для самостійного опрацювання.

Начальне видання рекомендоване шкільній та студентській молоді, учителям загальноосвітніх шкіл та викладачам вищої школи, бібліотекарям, усім шанувальникам історії та культури рідного краю.

* * *

Романько Валерій. Слов'янщина вшановує Кобзаря: 1859 – 2019. Історико-краєзнавче видання. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 147 с. (9,25 др. арк.)

Рекомендовано до друку рішенням президії правління ДонОО НСКУ. Протокол №8 від 19 листопада 2019 р.

Рецензенти: Тендітна Н.М. канд. філол. наук, доцент ДДПУ; Скрипник В.П., Почесний краєзнавець України, член Національних спілок краєзнавців та журналістів України.

Відп. за вип. : Лисак Т.К., історик, заст. начальника Слов'янського коледжу Нац. авіац. університету, Почесний краєзнавець Донеччини.

Хронологія вшанування Т.Г.Шевченка на Слов'янщині охоплює 140 років. Це доповнене видання, яке завершується подіями 2019 року. Не залишить читача байдужим й переднє слово автора.

Видання рекомендоване широкому загалу читачів.

* * *

Романько В.І. Про що розповідають назви вулиць та провулків міста Слов'янська. – Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 444 с., іл.

Мешканець будь якого населеного пункту – чи це невелике село, чи велике місто – повинен знати, що означає назва вулиці чи провулка, де він мешкає. Так вважає автор цього видання.

У 2015-2016 роках йому довірили очолити комісію з перейменування вулиць, провулків, площ міста Слов'янська. Комісія була створена

згідно рішення виконкому Слов'янської міської ради з метою виконання Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки». Нелегкою видалася ця місія. Можна розповідати про ті нюанси та підводні течії, які виникали у процесі роботи. З позицій сьогодення можна сказати, що з десяток вулиць та провулків ще бажано переглянути з метою перейменування.

Нелегкою видалася й робота над книгою-довідником. Уточнялася історична, давня назва кожної вулиці (провулку), шукалося пояснення сьогоденної назви, добиралися фото чи ілюстрація.

Автор вдячний за допомогу у пошуках фото та ілюстрацій Світлані ТКАЧОВІЙ, бібліотекарці Донбаського державного педагогічного університету.

Книга-довідник стане в нагоді бібліотекарям, вчителям, краєзнавцям, журналістам, працівникам владних структур, прикрасить книжкову полицю кожного мешканця міста Слов'янська.

* * *

Романько В.І. Село Журавка на Донеччині: історія, люди, події: Історико-краєзнавчий нарис. Вид. 2-е, доп. и виправл. – Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 160 с., іл.

Це друге, доповнене та виправлене видання про історію села Журавка Гродівської селищної територіальної громади Покровського (колишнього Красноармійського) району, що на Донеччині. У цьому селі автор народився, провів дитячі та шкільні роки й по сьогодні добре пам'ятає багатьох його мешканців. Тут

проживали його батьки, які спочивають вічним сном на сільському цвинтарі.

Особливою цінністю книги є історичні відомості про село Журавку, які вдалося віднайти на сьогоднішній час – це перше і поки що єдине дослідження про цей населений пункт. Дається подвірний опис мешканців села Журавка станом на 2007 та 2021 роки, наведені короткі нариси про відомих людей села, додається список старожилів, наведені спогади окремих мешканців села.

Книга є цінним подарунком землякам-журавчанам – і тим, хто проживає у цьому селі, і хто виїхав за його межі, і живим, і ненародженим...

* * *

Пам'ять про Олександра Романька.
Збірка матеріалів /Укладач, автор
передмови В. І. Романько. Слов'янськ:
Вид-во Б. І. Маторіна. 2021. 140 с., іл.

Видання присвячене пам'яті Олександра Романька (1973-2017) – поета, журналіста, педагога, волонтера.

До даної збірки, яку уклав та видав його батько, увійшли біографічні відомості про Олександра Романька; список тих основних видань, які належать перу поета і журналіста зі

Слов'янська; нагороди та світлини з життєпису і, чи не найголовніше та найбільш хвилююче – це спогади близьких, знайомих, багатьох його колег і учнів про незабутній образ Саші – Сашка – Олександра – Олександра Валерійовича.

Сергій ЖАДАН, м. Харків: *«...найтяжче, що у нас є – це наша пам'ять.*

А найгірше, що вона лише тяжчає з кожним роком».

Павло ДІНЕЦЬ, м. Дніпро: *«Увіковічити його діяльність – це святий обов'язок усіх нас, хто його знав, любив і поважав. Адже Він – і як Людина, і як Поет, як Громадський Діяч й Патріот – того вартий».*

Ольга САМОЛЕВСЬКА, м. Київ: *«Тримайтеся на рідній Вам Донеччині. Ви так потрібні Україні. Спасибі, що зберігаєте пам'ять про одного з активних борців за Україну – Ваш син заслуговує світлої пам'яті сучасників і наступних поколінь.*

РОМАНЬКО В.І. ВИБРАНІ ТВОРИ: У 12 ТОМАХ.

- ТОМ 1. Слов'янськ літературний.** – Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І, 2011. - 383 с. (24 др. арк.). *(Серія «Донеччина літературна»)*.
- ТОМ 2. Незабутній Володимир Сосюра.** - Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І, 2011. - 255 с. (15,25 др. арк.). *(Серія «Донеччина літературна»)*.
- ТОМ 3. Література донецького краю. Г.П. Бойко. Л.М.Колесникова. В.С. Стус. І.С. Костиря. С.В.Жуковський.** Літ.-крит. нариси.– Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І, 2012. - 380 с. (24 др. арк.). *(Серія «Донеччина літературна»)*.
- ТОМ 4. Література донецького краю. Б.Л. Горбатов. П.А.Байдебуря. М.О.Рибалко. Г.Ф.Кривда.** Літ.-крит. нариси. – Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І, 2015. - 319 с. *(Серія «Донеччина літературна»)*.
- ТОМ 5. Відомі письменники і Донеччина: біографічні та творчі зв'язки.** – Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І, *(У роботі)* *(Серія «Донеччина літературна»)*.
- ТОМ 6. Література донецького краю: Посібник для вчителя.** – Слов'янськ: Вид-во Б.І.Маторіна, 2016. – 314 с. *(Серія «Освіта. Методика викладання літератури»)*.

У планах видання на 2021-2023 роки:

ТОМ 7. Деякі проблеми викладання літератури – Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І. *(У роботі)* *(Серія «Освіта. Методика викладання літератури»)*.

ТОМ 8. Рідна моя Покровщина. Село Журавка. Статті. Рецензії. Виступи. *(Серія «Краєзнавство»)*.– Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І. *(У роботі)*.

ТОМ 9. Краєзнавство на Донеччині. Статті. Рецензії. Виступи. Довідник *(Серія «Краєзнавство»)*. *(У роботі)*.

ТОМ 10. Листування. *(У роботі)*.

ТОМ 11. Я твій син, Україно, з Донеччини. *(У роботі)*.

ТОМ 12. Публіцистика (1969-2023 рр.). Бібліографічний покажчик друкованих праць. *(У роботі)*.

II. Валерій Романько став укладачем та редактором таких видань:

* * *

Романько Антоніна Петрівна. 80 років від дня народження : буклет / уклад. В. І. Романько. – Слов'янськ : [б. в.], 2007. – Тираж 50 прим.

Укладач буклету подає біографічні відомості про свою маму, наводяться теплі спогади про неї, які збереглися з дитинства й по сьогодні. Слово про ювілярку надане й двом іншим дітям: доньці Тамарі та сину Юрію. Близьку людину вітають 10 племінників, 5 рідних та 19 двоюрідних онуків. Уміщено 5 фото із сімейного альбому.

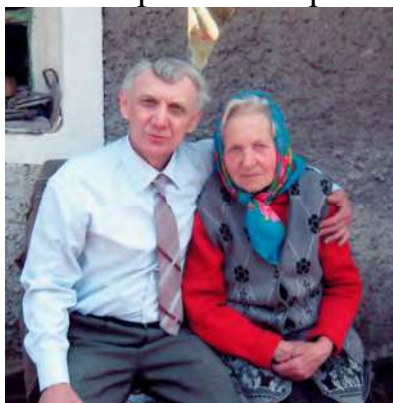
Видання приурочене до 80-річчя від дня народження А.П.Романько.

Сім'я Романько: Антоніна Петрівна та Іван Павлович з синами – 1-річним Юрою та 4-х літнім Валерієм. 1956 р.

Валерій Романько у дитинстві з батьком та сусідами. Село Журавка, 1954 р.

Валерій Романько з мамою у рік її 80-річчя. Село Журавка. 2007 р.

В.І.Романько з онукою Марією. м. Краматорськ, 2015 р.

* * *

Романько Александр. Не замучит мене хромота. Стихи, інтермедии / Александр Валерьевич Романько // Сост. В. И. Романько. – Изд. 2-е, доп. – Славянск: Изд-во Б. И. Маторина, 2017. – 123 с.

Друге, доповнене видання поетичної збірки Олександра Романька «Не замучит мене хромота» включає два розділи: «Не замучит мене хромота» та «Накануне замысла».

«Не замучит мене хромота» (1999) – перша поетична збірка Олександра Романька. На момент виходу книги авторові було 26 років. Вірші написані ним переважно у студентський період його життя - між 18 та 25 роками. До першої збірки увійшло більше 40 його творів.

Уже у ранніх його віршах відчувається прагнення ліричного героя до пошуків свого «Я» у складних людських відносинах. Реальність життєвих вражень, відчуття самотності у цьому світі і разом з тим усвідомлення того, що людина є частиною суспільства – усе це відобразилося в поезії молодого автора.

* * *

Романько Александр. Мімікрія і мартиролог: вірші. / Укл. В. І. Романько. – Слов'янськ: Вид-во «Друкарський двір», 2018. 196 с.

«Назва збірки – «Мімікрія і мартиролог» – виразно окреслює пафос та світоглядно-етичний діапазон поезії Олександра Романька, її драматичну тональність, зумовлену суб'єктивно ускладненим переживанням гнітючих і грізних історичних обставин» – таку думку про поетичну збірку слов'янського поета висловив академік, Герой України Іван Дзюба.

До збірки увійшли поетичні твори О.Романька, у яких він відкрито й на повний голос заявив про себе не тільки як про талановитого поета, а й як людину, яка має свідому й непохитну громадянську позицію, є щирим патріотом України, любить рідне місто Слов'янськ.

Твори, які увійшли до збірки, сприятимуть формуванню в читача будь-якого віку таких позитивних якостей, як любов до України, до рідного краю, бажання бути корисним громаді, українському народу.

* * *

Романько Олександр. Листи з провінції. Публіцистика. Поезії / Укладач В. І. Романько. Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 47 с.

До даного видання увійшли три публіцистичні праці Олександра Романька: «Вічне середньовіччя хворої провінції», «Листи з провінції», «Моя Слов'янська сотня» та декілька віршів. Усі ці творчі доробки об'єднує спільна тема: «хвора провінція» на прикладі одного з міст Сходу України – міста Слов'янська, у якому долю авторові судилося прожити 28 років, куди він у 16-тирічному віці переїхав разом з батьками-педагогами.

Його любов до рідного міста особлива: незважаючи на значні недоліки, які бачить автор у цій «хворій провінції», він все ж вірить, що слов'янці усвідомлять свою приналежність до великої європейської родини і зроблять усе можливе, щоб побороти в собі оте «вічне середньовіччя».

* * *

Романько Олександр. Публіцистика. 1988-2017 / Укладач, автор передмови В. І. Романько. – Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 426 с.

Перед читачем – зібрані та укладені Валерієм Івановичем Романьком майже усі публіцистичні твори свого сина, написані ним у період з 1988 по 2017 роки. У передньому слові «Журналістськими стежками Олександра Романька» мова йде про короткий, але плідний творчий шлях талановитого журналіста і щирого патріота України.

Невелика частина публіцистики Олександра Романька увійшла до його видання «Листи з провінції» (2019). Раніше побачили світ три його поетичні збірки (причому, перша, рання, вийшла ще за життя автора): «Не замучит мене хромота» (1999, 2017 – 2-е, доп. вид.), «Мімікрія і мартиролог» (2018).

У творчому спадку, який ще не мав друку, залишилися художня проза, наукові статті з філософії та релігієзнавства, листування, кандидатська дисертація (у рукописі).

* * *

Календар знаменних та пам'ятних дат Донецької області. 2016 рік / уклад. В. І. Романько. – Слов'янськ : Вид-во «Друк. двір», 2016. – 76 с. (4,625 друк. арк.). – Тираж 100 прим.

ISBN 978-966-1528-75-7

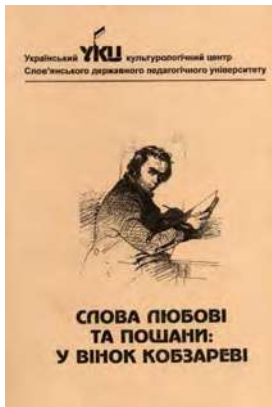
Календар ювілейних та пам'ятних дат Донецької області. 2017 рік / уклад. В. І. Романько. – Слов'янськ : Вид-во «Друк. двір», 2016. – 96 с. (4,8 друк. арк.). – Тираж 150 прим.

ISBN 978-966-1528-89-4

Серія краєзнавчих видань «Календар ...» на 2016 та 2017 роки містить інформацію про знаменні та пам'ятні події історії, політичного, економічного, культурного життя на Донеччині, ювілеї видатних уродженців краю та тих осіб, чиї життя і діяльність пов'язані з донецьким краєм. Подана інформація про найважливіші державні та церковні свята. Усі дати наведені за новим стилем.

Адресується бібліотекарям, музейникам, учителям різних типів навчальних закладів, педагогам Центрів позашкільної виховної роботи, працівникам Будинків культури, краєзнавцям, журналістам та іншим категоріям читачів для ознайомлення з особливостями Донеччини та на допомогу у підготовці до відзначення ювілейних та пам'ятних дат.

Збірки членів літоб'єднання ім. В.Сосюри СДПУ

Слова любові та пошани: У вінок Кобзареві : вірші та оповідання членів літоб'єднання ім. В. Сосюри СДПУ / упоряд. В. І. Романько ; авт. вступ. статей В. І. Рукасов, В. І. Романько. – Слов'янськ : СДПУ, 2004. – 68 с. – Тираж 100 прим.

Переднє слово до збірки ректора СДПУ В.І.Рукасова «Поєднання таланту з національною свідомістю». Аналіз роботи літоб'єднання за рік роботи дає його керівник, член НСПУ, доцент В.І.Романько у статті «Початок нелегкого сходження». Уведені творчі доробки 26 авторів – викладачів та студентів Слов'янського педуніверситету.

Тихо віє вітер мрій...: зб. худ. творів членів літ. об'єднання ім. В. М. Сосюри СДПУ] / упоряд.-ред. та авт. вступ. статті В. І. Романько. – Слов'янськ : СДПУ, 2009. – 77 с. – Тираж 100 прим.

До збірки ввійшли творчі доробки членів літ. об'єднання ім. В.Сосюри, яке діє в Слов'янському педагогічному університеті з 17 вересня 2003 р. На початку збірки – вступна стаття керівника літературного об'єднання В.Романька «Літературне об'єднання – школа літературної майстерності». 33 молодих автори представили свої віршовані твори, для переважної більшості з них – це перші публікації.

КРАВЧЕНКО Олена. Поезії / За ред. В.І. Романька. - Слов'янськ: СДПУ, 2008 (серія "Бібліотечка літоб'єднання ім. В.Сосюри СДПУ). - Вип. 1.

ЧОРНЕНЬКА Ганна. Поезії / За ред. В.І. Романька. - Слов'янськ: СДПУ, 2008 (серія «Бібліотечка літоб'єднання ім. В.Сосюри СДПУ»). - Вип. 2.

СТРИЖАК Тамара. Поезії / За ред. В.І. Романька. - Слов'янськ: СДПУ, 2008 (серія «Бібліотечка літоб'єднання ім. В.Сосюри СДПУ»). - Вип. 3.

САРУХАНЯН Манана. Эта боль не угасает... Поэзия. / За ред. В.І.Романька – Слов'янськ: СДПУ, 2009 (серія «Бібліотечка літоб'єднання ім. В.Сосюри СДПУ»). – Вип. 4. – 12 с.

Талановита, різнобічно розвинена студентка філологічного факультету СДПУ. Закінчила музичну школу з класу фортепіано. На обласному конкурсі читців, присвяченому пам'яті В.Сосюри, зайняла 1 місце (Дебальцеве, 2008). Хорошо співає - значних успіхів досягла у вокалі.

ЧОРНЕНЬКА Ганна. Колір нічного неба. Поезії. / За ред. В.І.Романька. – Слов'янськ: СДПУ, 2009 (серія «Бібліотечка літоб'єднання ім. В.Сосюри СДПУ»). – Вип. 5. – 20 с.

Це перші кроки молодої поетки у країну Поезія. Її творам характерні щирість, задушевність. Авторка у пошуках своєї манери поетичного мислення, своїх форм вираження слова. У переважній більшості віршів їй це вдається: читач відчуває оригінальність думки, образність авторського мислення.

КАСЬЯНОВА Наталія. Жар-птиці промені летять... Вірші. /Упорядкування та редактор В.І.Романько. – Слов'янськ, 2010. – 27 с.

Наталія Касьянова – випускниця Слов'янського педуніверситету, у роки навчання відвідувала вишівське літературне об'єднання ім. В.Сосюри. Її віршам характерна філософічність, мрійливість. Це перша поетична збірка молодої поетки з Краматорська.

* * *

ЕКАСЄВ Борис. Красный Яр: село в донецком крае. Историко-краеведческий очерк. /Составитель и автор вступит. статьи В.И. Романько. – Донецк, 2007. – 131 с.

Автор, коренний житель села Красный Яр Красноармейского р-на Донецкой обл., знає читателя с историей и современным состоянием своего родного населенного пункта. История села Красный Яр собиралась Б.А. Екасєвым более полувека. В книге использованы редкие фотографии.

САЛКО Ксенія. Ох, доленько-доле... Вірші, статті. /Упорядник та редактор В.І. Романько. – Слов'янськ, СДПУ, 2009. – 80 с.

У книзі зібрані творчі доробки 91-річної мешканки села Миколаївка Красноармійського р-ну Донецької обл. Ксенії Іванівни Салко. 36 років вона віддала нелегкій учительській праці. Ще зі шкільних років К.І. Салко почала віршувати, а працюючи в сільській школі, довгий час була громадським кореспондентом газет «Зоря комунізму» (м. Селидове) та «Маяк» (м. Красноармійськ). До цього видання увійшла основна частина її поетичних та публіцистичних доробок.

ГАРНА Оксана. Музыка навчас, виховує, розвиває. З досвіду роботи /Редактор, укладач та автор вступної статті В.І. Романько. – Донецьк, 2010. – 113 с.

Учитель вищої категорії, ст. учитель музичного мистецтва Високопільської ЗОШ Олександрівського р-ну Донецької обл. Оксана Миколаївна Гарна ділиться досвідом своєї роботи. Великого значення учитель надає урокам музики як засобу поліпшення якості художньо-естетичної освіти школярів.

* * *

Серія буклетів, присвячених відомим людям рідного краю

На 4-х сторінках, складених у вигляді листівки, вміщені портрети Героїв України, які загинули за звільнення Слов'янська у травні-червні 2014 року. У тексті – біографія, подвиг, пам'ять про Героя.

Віддруковано в ТОВ «Друкарський двір» (Слов'янськ). Укладач та автор текстів В.І.Романько. Видано за особисті кошти автора.

- «Олександр Григорович АНІЩЕНКО» (2015) – Герой України, загинув за звільнення Слов'янська 5.05.2014 р.;
- «Сергій Петрович КУЛЬЧИЦЬКИЙ» (2015) – Герой України, загинув за звільнення Слов'янська 29.05.2014 р.;
- «Руслан Михайлович ЛУЖЕВСЬКИЙ» (2016) – Герой України, загинув за звільнення Слов'янська 5.05.2014 р.;
- «Тарас Михайлович СЕНЮК» (2015) – Герой України, загинув за звільнення Слов'янська 03.06.2014 р.

* * *

На 4-х сторінках, складених у вигляді листівки, вміщені портрети відомих людей, наводяться біографічні дані, творчі доробки земляків.

Віддруковано в ТОВ «Друкарський двір» (Слов'янськ). Укладач та автор текстів В.І.Романько. Видано за особисті кошти автора (окрім буклетів «І.М.Овчаренко» (О.І.Дзюба) та «В.Є.Антоненко» (М.І.Шакін).

- «Володимир Іванович МІЩЕНКО» (2009) – поет, нар. в Слов'янську;
- «Борис Абрамович СЛУЦЬКИЙ» (2009) – поет, нар. в Слов'янську;
- «Володимир Юрійович ПУЧКОВ» (2010) – поет, нар. в Слов'янську;
- «Іван Микитович ОВЧАРЕНКО» (2015) – краєзнавець, м. Святогірськ;
- «Віктор Петрович СКРИПНИК» (2016) – краєзнавець, м. Слов'янськ;
- «Віктор Єгорович АНТОНЕНКО» (2016) – краєзнавець, м. Слов'янськ (у співавторстві);
- «Олександр Валерійович РОМАНЬКО» (2017) – поет, журналіст, м. Слов'янськ.

Періодичні видання (редактор – В.І.Романько)

1. **ВІДРОДЖЕННЯ:** [краєзнавчий альманах - № 1.] /гол. редактор, автор передмови В.І.Романько. – Слов'янськ: Слов'янська міська типографія, 1993. – 52 с.

2. **РІДНИЙ КРАЙ:** [історико-краєзнавчий альманах] /гол. редактор В.І.Романько.

Видано 4 номери. Видавець – газета «Донеччина» (Гол. редактор І.О.Зоц). – №1, №2-3 (ч.1), №2-3 (ч.2), №4.

3. **КРАЄЗНАВЕЦЬ ДОНЕЧЧИНИ:** [Краєзнавчий бюлетень] /гол. редактор В.І.Романько.

Орган Дон ОО НСКУ. Видається з січня 2015 р.

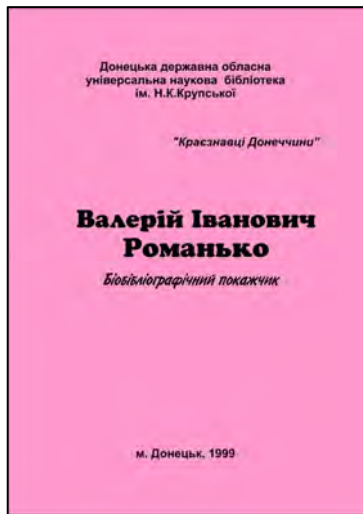
2015 р. - № 1, №2, №3; 2016 р. - №4, №5.

4. **ПЕДАГОГ:** [газета Донбаського державного педагогічного університету] /гол. редактор В.І.Романько.

Видається з травня 2005 р. Свідectво про реєстрацію ДЦ № 2384-11Р видане 10.04.2006 р. Міністерством юстиції України. Станом на травень 2017 р. вийшло 74 номери.

Перелік статей В. І. Романька, які виходили з 1969 року у газетах, журналах, альманахах, науково-методичних збірках (близько 900) можна знайти у бібліографічних покажчиках попередніх років:

Валерій Іванович Романько : біобібліографічний покажчик /Донецька держ. обл. універс. наук. бібліотека ім. Н.К.Крупської /Укл. Т.М.Дрьомова. Вст. ст. І.О.Зоца. – Донецьк, 1999. – 37 с. (Серія «Краєзнавці Донеччини»).

Валерій Іванович Романько : біобібліографічний покажчик /Донецька держ. обл. універс. наук. бібліотека ім. Н.К.Крупської /Укл. Т.М.Дрьомова. Вст. ст. І.О.Зоца. – Вид. 2-е, випр. і доп. – Донецьк, 2007. – 67 с. (Серія «Краєзнавці Донеччини»).

Валерій Іванович Романько : біобібліографічний покажчик /Донецька обл. організація НСКУ, Слов'янський держ. педуніверситет /Укл. Т.М.Дрьомова, В.І.Романько. Вст. ст. І.О.Зоца, В.С.Шептухи. – Вид. 3-е, випр. і доп. – Слов'янськ, 2012. – 105 с.

III. Додаткові відомості про Валерія Івановича РОМАНЬКА

Участь у творчих спілках, наукових товариствах:

- член Національної спілки журналістів України з січня 1994 р., чл. квиток № 4095;
- член Національної спілки краєзнавців України з 1990 р., чл. квиток № 401;
- Член Національної спілки письменників України з червня 2005 р., чл. квиток № 02419;
- член Наукового товариства ім. Т.Г.Шевченка з 2005 р., посв. № 1213 від 6.02.2005 р.;
- член-кореспондент Міжнародної академії наук педагогічної освіти, посв. № 1289 від 25.05.2004 р.

Громадська робота:

- депутат Новотроїцької сільської ради Красноармійського р-ну – 1979-1984;
- громадський кореспондент міськрайонної газети «Маяк» (м. Красноармійськ, 1969-1985 рр.);
- власкор газети «Донеччина», посвідчення № 10 від 01.02.1999 р.
- голова районної Ради молодих учителів при Красноармійському райкомі ЛКСМ України Донецької області – 1975-1980 рр.
- голова Слов'янської міськрайонної краєзнавчої організації (1991-2003)
- голова Донецької обласної організації Національної спілки краєзнавців України з 2003 р.
- головний редактор альманаху «Відродження» (м. Слов'янськ, №1, 1993);
- головний редактор обласного альманаху «Рідний край» (м. Донецьк, №1; №2-3, ч.І; №2-3, ч.ІІ; №4) – 1995-1997 рр.;
- редактор бюлетеня «Краєзнавець Донеччини» Донецької обласної організації Національної спілки краєзнавців України (з 2015 р.);
- член редколегії журналу «ЛітЕра» (м. Слов'янськ. Гол. редактор О.Яровий);
- керівник літературного об'єднання ім. В.Сосюри при Слов'янському педагогічному університеті (2005 – 2013);
- голова комісії з декомунізації (перейменування вулиць, провулків, площ) при Слов'янській міській раді (червень 2015 – травень 2016));
- член комісії з перейменування вулиць, провулків, площ при Слов'янській міській раді (з 2012 р.);

- голова Консультативної ради краєзнавців при управлінні культури і туризму Донецької обласної державної адміністрації (з 15.03.2016 р.);
- головний редактор газети «Педагог» при Донбаському держ. пед. університеті (2005-2017 рр.);
- заст. голови оргкомітету по відзначенню 200-річчя від дня відзначення Т.Г.Шевченка при Слов'янській міській раді (2014);
- заст. голови оргкомітету по підготовці та відзначенню 200-річчя від дня народження М.М.Петренка при Слов'янській міській раді (з 08.2016).
- член Вченої ради філологічного факультету Слов'янського педуніверситету (1985-2010);
- Член Наукової ради КЗ «Державний історико-архітектурний заповідник у м. Святогірську» (з 2015 р.);
- член ревізійної комісії Національної спілки письменників України (обраний у склад комісії на 7 з'їзді письменників України (2014-2018 рр., м. Київ);
- член Комісії з етики Національної спілки краєзнавців України (обраний у склад комісії на V з'їзді НСКУ (м. Київ, 2012);
- член комісії з книгодрукування та розповсюдження літератури при Донецькій обласній військово-цивільній адміністрації (з 2020 р.).

Відзнаки:

- Почесна Грамота Верховної Ради України (2016);
- лауреат Всеукраїнської краєзнавчої премії ім. Д.Яворницького (2017);
- лауреат Всеукраїнської краєзнавчої премії ім. П.Т.Тронька (2014);
- лауреат Всеукраїнської літературно-мистецької премії ім. Михайла Петренка (2012);
- лауреат Всеукраїнської премії ім. В.Юхимовича (2017);
- лауреат Всеукраїнської літер.-мистецької і краєзн. премії ім. Петра Василенка (2015);
- Нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2001);
- звання «Почесний краєзнавець України» (1993);
- звання «Почесний краєзнавець Донеччини» (2004);
- Золота медаль української журналістики (2012);
- ювілейна медаль «Т.Г.Шевченко. 200 років з дня народження» (2014);
- регіональна літ. премія ім. Володимира Сосюри (1995);
- регіональна літ. премія ім. Віктора Шутова (2008);
- регіональна літ. премія ім. Микити Чернявського (2012);
- обласна премія газети «Донеччина» «Плекаймо рідну мову» (2001);
- Почесна грамота Міністерства сільського господарства Калмицької АР (1973);
- Почесна грамота ЦК ЛКСМ України (1977);

- Почесна грамота Президії Національної академії наук України (2008);
- Грамоти Національної спілки журналістів України – 2;
- Грамоти ДонОО НСЖУ – 3;
- Обласні грамоти: ОДА, Управління культури і туризму – 7;
- грамоти і подяки Слов'янської міської ради та міського відділу культури, освіти - близько 15;
- грамоти, подяки Новотроїцької СШ, Красноармійського РК ЛКСМУ, редакції газети «Маяк» (Красноармійськ) – 10;
- грамоти і подяки Слов'янського педінституту – Донбаського держ. педуніверситету – близько 15.

Переможець та дипломант конкурсів:

- переможець регіонального конкурсу «Книга Донбасу – 2012» - диплом І ст. у номінації «Культура і мистецтво» (м. Донецьк, 2012) за книгу «Слов'янськ літературний: перша пол. ХІХ – поч. ХХІ ст.»;
- переможець Всеукр. конкурсу «Українська мова – мова єднання» (м. Одеса, 2014) – диплом І ст. за поетично-краєзнавче видання «Кобзар у пам'яті слов'янців»;
- диплом ІІІ ст. у Всеукр. конкурсі «Українська мова – мова єднання» (м. Одеса, 2008) за книги «Володимир Сосюра і українська мова» та «Василь Стус і Слов'янщина»;
- лауреат Всеукр. конкурсу «Українська мова – мова єднання» (м. Одеса, 2016) – за дослідницьку книгу краєзнавчого характеру «З історії вшанування Т.Г.Шевченка у Слов'янську»;
- спеціальний диплом лауреата на регіональному фестивалі «Книга Донбасу – 2006» (м. Донецьк, 2006) за книгу «Література донецького краю»;
- двічі визнавався «Кращим викладачем Слов'янського державного педагогічного університету» (2006, 2009). Представляв слов'янський виш на обласному конкурсі викладачів ВНЗ Донецької обл.
- визнаний «Людиною року» у номінації «Кращий краєзнавець» у місті Слов'янську (рішення виконкому Слов'янської міськради, 2013).

Автор проектів:

- обласний конкурс «Історія мого роду в історії країни» (газета «Донеччина», 1993 р.).
- історико-краєзнавча сторінка «Рідний край» у газеті «Донеччина» (у співавторстві з В.Шептухою) – 1994-2004 рр.
- пам'ятна дошка Володимиру Сосюрі у м. Слов'янську, будівля педуніверситету, вул. Університетська (колишня ім. Леніна), № 12.
- пам'ятна дошка Борису Слуцькому у м. Слов'янську, будівля педуніверситету, вул. Університетська (колишня ім. Леніна), № 12.

- меморіальна дошка Михайлу Петренку на будівлі центр. міської бібліотеки (оновлена, 2012, у співавторстві з групою краєзнавців);
- нагрудний знак і звання «Почесний краєзнавець Донеччини» (спільно із І.О.Зоцем) (автор ідеї, замовник знаків за свої кошти);
- Всеукраїнська премія ім. М.Петренка (засновник, автор ідеї з 2012 р.);
- звання «Кращий краєзнавець року» - 2010, 2011, 2012, 2013, 2014. – посвідчення та нагрудна медаль на стрічці;
- нагрудний знак «Михайло Петренко. 1817-1862» (знак виготовив за власні кошти, проект знака - у співавторстві із Роговим О.К.);
- пам'ятний знак на місці колишньої садиби батьків М.Петренка (р-н Черевківки м. Слов'янськ, у співавторстві з групою краєзнавців);
- історико-краєзнавчий альманах «Відродження». – №1. – Слов'янськ, 1993 (гол. редактор);
- історико-краєзнавчий альманах «Рідний край». - №1, №2-3 (ч. 1), №2-3 (ч.2), №4. (проект – у співавторстві з І.Зоцем, В.Шептухою; гол. редактор);
- газета Донбаського держ. пед. університету «Педагог» (з 2005 р.). – головний редактор;
- періодичне видання: бюлетень «Краєзнавець Донеччини»: №1, №2, №3 – 2015; №4, №5 – 2016 (редактор).

Слово про Валерія Романька

* * *

Валерій Іванович Романько (1952 р. н.) – один із активних учасників літературного й культурного життя на Донеччині. ...це один із тих сумлінних трудівників на ниві української культури, яких багато на Донеччині і яких ми так мало знаємо.

У всьому різноманітному доробку Валерія Івановича Романька важливим є природне для нього поєднання педагогічного, краєзнавчого і літературознавчого підходів. Його краєзнавство літературне – в тому сенсі, що йдеться про життя того чи іншого міста або села в художній та документальній літературі, українській і російській; водночас воно й педагогічне, бо подається в навчальному процесі відповідної школи. Так само й чимало літературознавчих сюжетів мають педагогічне й краєзнавче навантаження – спрямовані на пізнання учнями творчості їхніх земляків, поетів і письменників Донецького краю. Причому матеріал методологічно оброблено, скрупульозно «розподілено» по класах – відповідно до віку й підготовленості учнів. Це добрий приклад і для авторів шкільних підручників!

Солідну книжку Валерія Романька «Література Донецького краю» можна вважати певним синтезом його краєзнавчо-педагогічно-літературознавчих розробок. У ній маємо і докладний опис звертань до теми Донбасу класиків української та російської літератур, і огляд творчості донецьких письменників ХХ століття.

Немає сумнівів, що за його послідовною і впертою роботою стоїть палке бажання краще обізнати своїх земляків із духовним багатством краю. І не лише земляків, а й усіх українців. Бо, зрештою, всі ми земляки.

Іван ДЗЮБА,

Письменник, академік, Герой України,
лауреат Нац. премії ім. Т.Г.Шевченка. м. Київ.

Зі статті: Іван ДЗЮБА. З Донецького калейдоскопа. 2. Батько і син. /Газ. «Літературна Україна», № 11 (5794), 16.03. 2019 р., стор. 12.

* * *

Вкотре хочеться подякувати Вам за Ваш вагомий внесок у сосіорознавство, за Ваші зусилля, невпинний пошук та гаряче бажання уславити свого видатного земляка і поета. Родина поета високо цінує Ваш ентузіазм, Ваше незбориме бажання відтворити історичні витоки творчості улюбленого поета, його зв'язки з Батьківщиною, рідною землею – Донеччиною, що дала йому життя й звитягу, талант і щасливу долю.

В.В.СОСЮРА, молодший син Поета. м. Київ.
(3 листа В.І.Романьку від 27.XII. 2004 р.).

* * *

Я гордий з того, що був і залишаюся учнем Валерія Івановича Романька з часів навчання у Новотроїцькій школі, що у Покровському районі на Донеччині, і завжди радий новим успіхам свого вчителя. Його працездатність, професіоналізм, людяність, відданість обраній справі, любов до Слова і до Рідного краю стали хорошим прикладом для наших сучасників і, віриться, що і в подальшому будуть слугувати світлим маяком-прикладом для майбутніх поколінь. Вірю, що попереду у Валерія Івановича ще велика багаторічна праця і, звісно, гарні та багаті врожаї.

Ігор ЗОЦ, член НСЖУ та НСКУ, Почесний краєзнавець України,
лауреат Всеукраїнської премії ім. П.Третьяка. м. Київ.

* * *

Валерій Романько ніколи не забував і не забуває свою малу батьківщину – Покровський район, рідне село Журавку в ньому, школу у селищі Гродівка, яку закінчив у 1969 році, та школу у селі Новотроїцькому, де відпрацював учителем та директором загалом 12 років. Він має тісне спілкування з багатьма педагогами, краєзнавцями, письменниками, журналістами нашого регіону і надає їм всебічну допомогу. Його любов до рідного краю, працездатність, подвижництво в ім'я загальної справи, в ім'я України заслуговують на щире повагу і є прекрасним прикладом для наслідування.

Петро ГАЙВОРОНСЬКИЙ, член НСПУ, НСКУ, НСЖУ,
Почесний краєзнавець України. м. Покровськ Донецької обл.

* * *

ВІЧНЕ ДЖЕРЕЛО

(Валерію Івановичу Романьку)
У Слов'янську незвичайна є людина
(Такого краєзнавця пошукай!),
Що добува з історії крупини
І створює літопис про наш край.
Його цікавлять з пам'яті зітерті
Події і славетні земляки,
Які не можуть безвісти померти,
А мусять нам світити, як маяки.
Чи загубилось озеро у хмизі,
Чи пересохли в нас якісь річки, -
Він знайде все і назви впише в книзі,
Читайте лиш відкриті сторінки.
Шануй таких мужів, Вітчизно-мати,
Що пам'ять бережуть сивих віків!
Ми будем свято у серцях тримати
І честь, і славу наших земляків.
18.01. 2012 р.

Тетяна ЧАЛА,
м. Миколаївка Донецької обл.

ЗМІСТ

Біографічна довідка.....	3
I. Основні праці В. І. Романька, видані окремими книгами:	4
II. Валерій Романько став укладачем та редактором таких видань:.....	32
III. Додаткові відомості про Валерія Івановича РОМАНЬКА.....	42
Слово про Валерія Романька	46

**Валерій Іванович РОМАНЬКО,
педагог, краєзнавець,
журналіст, письменник**

Біобібліографічний покажчик

Упорядник:
В. І. Романько

Відповідальний редактор:
Т. К. Лисак

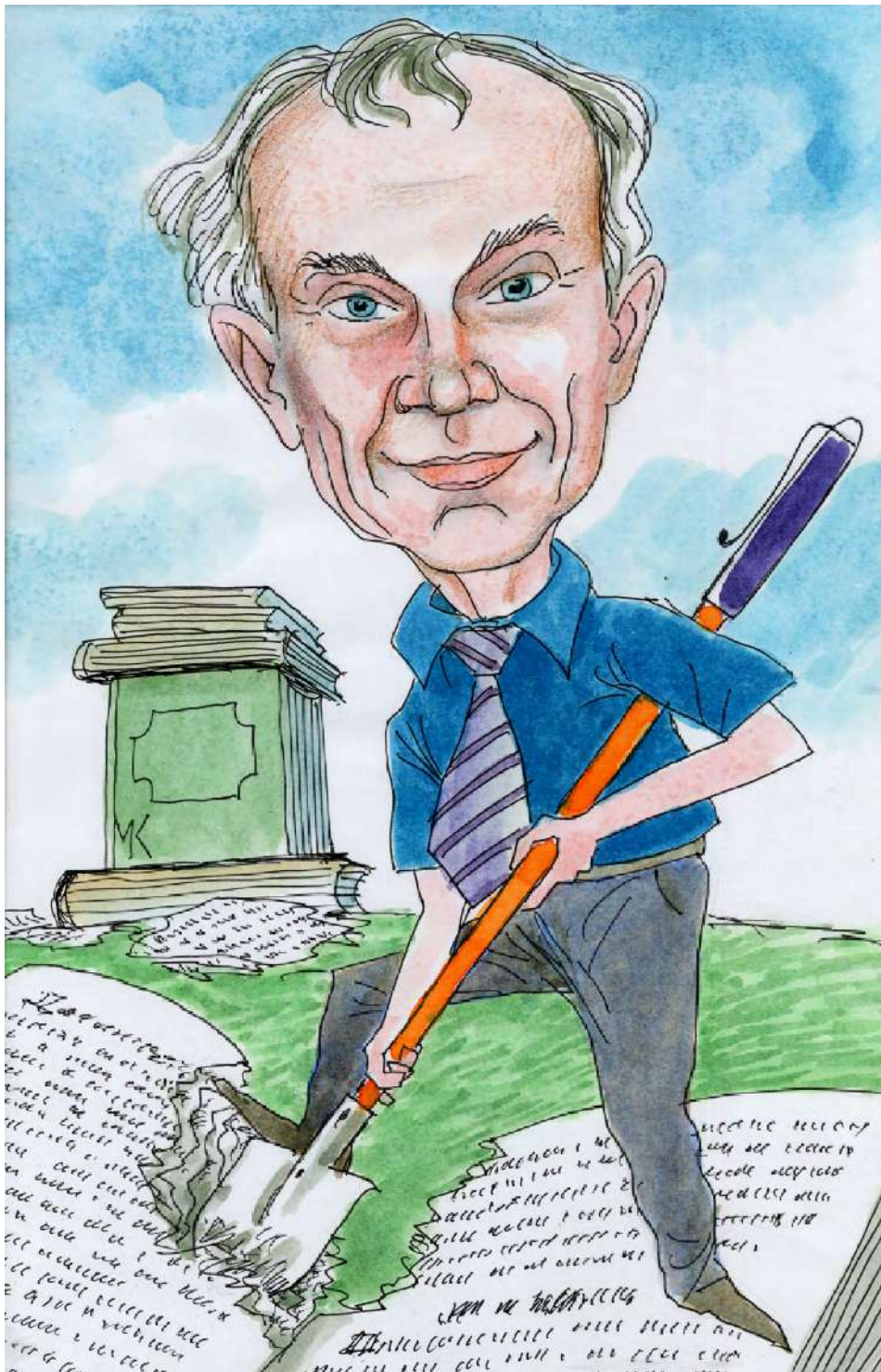
Підписано до друку 10.01.2021 р.
Формат 60x84 1/16. Ум. др. арк. 3,0.
Наклад 50 прим. Зам. № 1763.

Видавництво Б. І. Маторіна
84116, м. Слов'янськ, вул. Г. Батюка, 19.
Тел.: +38 06262 3-20-99; +38 050 518 88 99. E-mail: matorinb@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК №3141, видане Державним комітетом телебачення та радіомовлення України від 24.03.2008 р.

Дружній шарж Миколи Капусти, відомого художника-карикатуриста, Заслуженого журналіста України (м. Донецьк) з його ж підписом на зворотній стороні:

***Він пам'ятник вже багатьом воздвиг
І тим, хто пише прозу, і хто стих...
Копай і далі, друже Романько,
Щоб довго ще талан твій не зтих!***

Микола Капуста. 28.01.2012.

*Працювати, працювати безумовно,
Кожній хвили нема ж вороття!
Ні! Я зовсім іще не заповнив
Золотої анкети життя.*

Володимир СОСЮРА